

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **K. Y.**, zast. JUDr. Klárou Tomaierovou, advokátkou, se sídlem Černokostelecká 81/7, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 6. 2021, č. j. 13 Az 13/2021 – 27, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele ve věci mezinárodní ochrany. Žalovaný zastavil řízení dle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť posoudil opakovanou žádost stěžovatele jako nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[2] Stěžovatel dne 4. 1. 2021 podal v pořadí již druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany; uvedl, že je uzbecké národnosti a je schopen se dorozumět v jazyce uzbeckém, ruském a tureckém; vyznává sunitský islám, nikdy nebyl politicky aktivní, je ženatý a má dvě děti. Z vlasti vycestoval z Taškentu letecky do Itálie, odkud jel autobusem do České republiky. O mezinárodní ochranu žádal v roce 2018 v České republice; nebyla mu udělena. Za důvody opakované žádosti označil nemožnost návratu do Uzbekistánu kvůli možnému zatčení. Popsal, že pracoval u telefonní společnosti, kde prodal SIM kartu jednomu muži, který ji však neměl pro sebe, ale koupil si ji na pas manželky. Tato transakce je však v Uzbekistánu zakázaná (lze prodat pouze jednu SIM kartu jedné osobě); k události mělo dojít v srpnu 2017. Následně policie předvolala kamaráda, který byl současně jeho zaměstnavatelem, k výslechu, kde mu bylo sděleno, že v jeho firmě byla prodána SIM karta a její majitel spáchal zřejmě trestný čin, za který mu prý dle informací od známého hrozí 5 - 8 let vězení. Tyto skutečnosti v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel neuvedl, protože, jak tvrdil, obával se, že na něj bude nahlíženo jako na podvodníka.

[3] Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil odkazem na citaci zákonných důvodů dle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. Uvedl, že pokud bude nucen vycestovat, nebude mít pro něj případně příznivé rozhodnutí o kasační stížnosti žádný význam, vycestování pro něj bude mít nenahraditelnou újmu. Tato újma by dle stěžovatele vznikla nejen jemu, ale i jeho rodině, neboť v zemi původu má manželku a dvě nezletilé děti, kteří jsou na něm finančně závislí, v případě nuceného návratu by je nemohl stěžovatel podporovat. Dále poukázal na to, že v zemi původu rovněž žijí jeho rodiče, kteří trpí diabetem, a stěžovatel se obává, že v případě jeho uvěznění by se jejich stav značně zhoršil. Stěžovatel dodal, že nepředstavuje žádné nebezpečí pro Českou republiku a možnost setrvat na území ČR je zásadní pro zachování jeho důstojnosti a jeho práv a není v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatel je přesvědčen, že splňuje všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku.

[4] Žalovaný ve vyjádření k žádosti s přiznání odkladného účinku nesouhlasil, poukázal na to, že dle tvrzení samotného stěžovatele byl tento pouze jednou na policii, kde podával vysvětlení; v této 4 roky staré události nebyl stěžovatel nikdy z ničeho obviněn a nebylo proti němu zahájeno trestní stíhání; jeho obavy jsou pouze v rovině spekulací.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak musí být dostatečně individualizovaná a podepřená

pokračování

konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[8] Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38, mimo jiné uvedl: *„Zákonodárce záměrně koncipoval odkladný účinek jako normu, při jejíž aplikaci musí soud vždy zvážit všechny individuální okolnosti sporné věci. Nelze proto soudní cestou výklad takového ustanovení automatizovat a vytvořit speciální obecnou skupinu privilegovaných případů, kde se bude odkladný účinek přiznávat bez dalšího. Jistě proto platí, že v obecné rovině nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku bez dalšího ani ta skutečnost, že jinak by musel cizozemský stěžovatel vycestovat z území státu, a ztratil by tak možnost přímého kontaktu se svým advokátem v řízení o kasační stížnosti. Právě uvedené platí tím spíše, pokud zákonodárce v určitých typech věcí odkladný účinek ze zákona cizincům přiznal, v jiných typech věcí naopak nepřiznal. Nelze soudním výkladem nastavit podmínky přiznání odkladného účinku tak, že je v podstatě splní každý cizinec, kterému hrozí povinnost opustit území státu. Jak správně uvádí usnesení ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-32, v bodě 7, takový přístup by vedl k paušálnímu přiznávání odkladného účinku všem kasačním stížnostem směřujícím proti rozhodnutím, se kterými je spojena povinnost vycestovat z území České republiky, čímž by byla zcela popřena výjimečná povaha institutu odkladného účinku, jakož i záměr zákonodárce nepřiznat kasačním stížnostem brojícím proti takovému typu správních rozhodnutí odkladný účinek automaticky, tedy přímo ze zákona.“*

[9] V citovaném usnesení Nejvyšší správní soud dodal, že i zájem na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti nepochybně může být (dle okolností) důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nemělo by tomu tak být ovšem bez dalšího, ale obvykle jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci. Všechny tyto individuální okolnosti by však měly jasně a konkrétně plynout ze stěžovatelem osvědčených tvrzení. Stěžovatel žádné individualizované a závažné okolnosti, které by odůvodňovaly potřebu jeho setrvání na území České republiky, konkrétně netvrdí ani neprokazuje. Takovou závažnou okolností zcela jistě bez dalšího není pouhý fakt, že stěžovatel finančně podporuje (z prostředků získaných na území České republiky, nadto zřejmě na základě nelegálního pobytu) svoji rodinu, která celá žije v Uzbekistánu; nelze tak konstatovat, že by na území České republiky měl stěžovatel rodinné vazby, které by jeho setrvání na území České republiky ospravedlňovaly. Stejně tak nemohou pro tvrzení a prokázání vážné újmy postačovat obavy z možného uvěznění, a to za situace, kdy tyto jsou pouze v rovině spekulativní.

[10] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že obecně vyjádřený zájem stěžovatele na setrvání na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti s pouhým odkazem na újmu hrozící mu z rozhodnutí samotného, či odkazem na újmu, která by vznikla především jeho rodině v Uzbekistánu, nemohou být dostatečným důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti;

[11] Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný, neboť neprokázal splnění již podmínky nepoměrně větší újmy. Všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. musí přitom být

naplněny současně, a proto se Nejvyšší správní soud při neshledání naplnění jedné z nich již nezabýval posuzováním podmínek ostatních a návrh na přiznání odkladného účinku zamítl (§ 73 odst. 2 *a contrario* ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[12] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu